

Izhaja vsak dan, izvemšednele in ponedeljka ob 5 popoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Va dopis naj se pošilja uredništvu lista. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Štefan Godina. Lastnik konsorcijski lista „Edinosti“. — Tisk tiskarne „Edinosti“, v pisane zadruge z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
za pol leta „ 12.—
za tri mesece „ 6.—
Za nedeljsko izdajo za celo leto 5-20
za pol leta 2-60

VEČERNA EDINOST

Posamezne številke se prodajajo po 6 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin
Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vin
Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5.—
vsaka nadaljna vrsta 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev
Oglase sprejema inšerati oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačnje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inšerati oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštneprilagoditveni račun št. 841.652.

Ruski vdor čez Karpate odbit. - Zmaga pri Lazarevcu.

Položaj na ruskem in srbskem bojišču.

DUNAJ, 25. (Cenz.) Na ruskem Poljskem so nemške čete prioborile važen strateški uspeh. Ker so letalci pravčasno najavili prodiranje novih močnih ruskih čet iz Varšave, je mogel generalni polkovnik Hindenburg ukreniti protiodredbe. Svoje bojne sile je za enkrat pridržal v defenzivi. Ruski sunek se je odbil ob nemški fronti, pri čemur so Rusi imeli zelo težke izgube. Nemci vzdržujejo svoje za nadaljni potek operacij važne bočne pozicije ob Bzuru vse do ozemlja vzhodno od Lodza.

Rusi so upali, da bodo mogli predreti nemško desno krilo. Fronta bojne črte je imela obliko topega, proti vzhodu odprtega kota. Včeraj prioborjeni uspehi upravičujejo upanje, da bo nadaljni potek bitke ugoden za zaveznike.

Tudi ruski posunki proti ozemlju vzhodno od Czenstochowe, kjer nemške in avstro-ogrške čete sodelujejo v obrambi, so se razbili ob težkih izgubah za Ruse. Južno krilo bojne črte, ki ga tvori armada . . . je včeraj napredovalo dalje. Zelo veliko je število ujetnikov, ki znaša doslej 29.000 mož. Važno je tudi, da je bilo zaplenjeno toliko strojnih pušk, tega tako učinkovalnega, modernega bojnega orožja.

Bistvene napredke so dosegle naše čete v Srbiji. Vkljub ogromnim težavam se je posrečilo sedaj vsem četam prekorčiti močvirno nižino ob Kolubari in si priboriti močne napredke v napadu na srbske utrbe. Posebne naloge morajo izvršiti avstro-ogrške kolone, ki so dirgane v ozemlje južno od Valjevega. Najbrž se uveljavijo še zelo koristno.

BEROLIN, 25. (Cenzurirano). O uspehih avstro-ogrške armade pri Czenstochowi piše vojaški sodruknik „Lokalanzeigerja“: Nemško poročilo istega dne je že bilo tako sestavljeno, da se je zdelo, da se ob močnih, doslej še neodločenih bojih na vsaj bojni fronti na ruskem Poljskem na nemško-avstrijskem južnem krilu pri Czenstochowi da opažati nekaj uspeh. Avstrijsko poročilo potrjuje popolnoma ta vtisk. Ker gre za zelo gorat svet, se da spoznati, da ste združeni armadi priborili uspeh desnega krila ob najtežjih okoliščinah. Ker je moralo biti leviemu krilu Rusov na tem, da na vsak način obdrži gorato pozicijo pri Wolbromu Pilici in tako prepreči naprotikom, da bi jih porinili nizdol ter jih prisilili, da se razvijajo na ravnem svetu, se sme uspeh smatrati večji, nego na prvi pogled izhaja iz avstro-ogrškega poročila.

Iz bojev pri Krakovu.

KRAKOV, 25. (Cenzurirano.) Kakor poročila krakovska „Nowa Reforma“, prihajajo dan zadnem skozi mesto kolone ujetih Rusov, vojakov najrazličnejših polkov, gubernij, narodnosti. V ponedeljek je bilo videti tudi četo slajnih gardistov, potem veliko Poljakov, ki so, korakajo skozi mesto razkritih glav, klicali: „Živel Krakov!“ Isti dan so pripeljali tudi dvajset osvojenih topov. Ujetniki pripovedujejo, da trpe ruske čete lakoto, ker prihajajo po ozemlju, ki je že po vojni opustošeno in uničeno. Ker že nekaj dni sem zmrzuje, ni mogoče nasipati okopov in kritij, vsled česar se morajo Rusi umikati ali vdajati, da se rešijo uničujočega ognja naše artiljerije. Med ujetniki se nahaja tudi neki ranjen kadet po imenu Suvorov, pomočnik slavnega vojskovodje Suvorovega in bratranec soproge generala Rementampa.

Rusi v Karpatih.

BUDIMPEŠTA, 25. (Cenzurirano v „Tagesspost“). Položaj v Karpatih, kjer so Rusi pred dnevi na dolgi fronti začeli ofenzivo, je v splošnem neizpremenjen. Rusi so prvo ofenzivo iz severozapada pomaknili proti vzhodu. Dosedaj so prodrli nekaj malo kilometrov. Z naše strani se je napravilo nekaj uspehov. Naše čete so bogato oskrbljene z municijo, zimsko obleko in živili. Prebivalstvo je mirno, železniški promet funkcioniira skoraj brez izjeme redno. Prizemlja se brani heroično, veže velike ruske čete in jim grovnoča velikanske izgube. S poljskega

bojišča prihajajo ugodna poročila. Dogodki v Karpatih se pričakujejo mirno. Na posameznih mestih so bili Rusi ob znatnih izgubah porinjeni nazaj.

BUDIMPEŠTA 25. (Cenzurirano v „Tagesspost“). Kakor poročila „Az Est“, se Rusi že umikajo. Izpočetka so prodirali v smeri iz Lukowe v Galiciji in so zadeli pred Vi-dranyjem na Ogrskem na naše čete. Prebivalstvo onih krajev se je že prej, na mitja oblasti, umeknilo v polnem redu v nogranjnost dežele in se nahaja sedaj večinoma v Nagy Mihalyju. Ljudstvo je popolnoma brez skrbi, ker stoji Rusom na naši strani povsod nasproti primerne vojaške mase. Rusi so bili baje že priiljeni, da so se umeknili. Večji ruski oddelek so baje naše čete popolnoma obkolile in ga prisilile, da se je vdal. V županijo Ung so vdrele le majhne ruske sile, ki pa so bile pregnane in vržene čez mejo. Isto se je dogodilo ruskim četam, ki so vdrele v severni del zemljanske županije.

Rusi v Karpatih odbiti.

BUDIMPEŠTA, 26. (Kor.) — Ogrski kor. urad javlja: Zavrnitev preko karpatskih prelazov v užoško in zemljensko županijo vdrlega sovražnika se je pričela uspešno. O sedanjem stanju vojnih operacij se še ne morejo objaviti podrobnosti, vendar pa se sme ugotoviti, da je užoški prelaz zopet v naših rokah. Tako je uničila županija očičena sovražnika. Tudi v gornje dele zemljenske županije vdrli sovražnik se je moral umekniti ob velikih izgubah.

S srbskega bojišča.

Zmaga pri Lazarevcu.

DUNAJ, 26. (Kor.) Z južnega bojišča se uradno poročila: 26. novembra. — V bojih ob Kolubari je zaznamovati od včeraj sem bistven uspeh. Središče so-vražne fronte, močni položaj pri Lazarevcu, so po svoji drzni hrabrosti slavno znani polki št. 11, 73 in 102 zavzeli z naskokom, ujeli 8 častnikov in 1200 mož ter zajeli 3 topove, 4 municijske voze in tri strojne puške. Tudi južno od Ljige se je posrečilo zavzeti vzhodno od istoimenske reke ležeče višine in zajeti 300 mož. Kolone, ki so prodrele od Valjevega proti jugu stoje pri Kosjericah.

Srbi uporabljajo turške in ruske orožje.

DUNAJ, 25. (Cenzurirano). Vojni poročevalec lista „Neue Freie Presse“ poročila iz vojne tiskovnega stana: Našel sem v srbskih strelskih jarkih v Mačvi patrone, ki so jih nemške tovarne v Karlsruhe prvotno dobavljale turški armadi. V velikih množinah pa so bile tamkaj stare ruske patrone za tročrtno puško. Pred vojno ta puška ni bila uvedena pri srbski armadi. Puške in strelivo je torej moralo priti v Srbijo za časa vojne iz Rusije ali Črnogore.

Z belgijskega bojišča.

Seskrbne v ojaži.

BERLIN 25. (Cenzurirano.) Iz Amsterdama poročajo „Berliner Tageblattu“: V nizozemskem časopisu večkrat zabeležene vesti, da hočejo Nemci preurediti Seebriigge v podlago za operacije proti Angležem in da so že odpravili tjakaj podmorske čolne, so bile, kakor se misli tu, povod, da so Angleži skušali uničiti tamkajšnje pristanišče naprave. O včerajšnjem obstreljevanju poročila list „Maasbode“ v Slutsu: Strahovito streljanje, tako hudo, kakor ga od izbruhna vojne še nismo slišali tu, je potresalo okna in povzročalo, da so se odpirala vrata. Dopisnik opisuje nato obstreljevanje, ki ga je opazoval z nekoga vodovodnega stolpa in pravi: Nekako okrog polnoči sem z daljnogledom mogel razločno videti rdečkasti plamen, ki se je kmalu nato mogel opaziti tudi s prostim očesom. Ljudje, ki dobro poznajo položaj krajev ob obali, so rekli, da je brezdvomno v Seebriigge vsled obstreljevanja izbruhnil požar. Naenkrat se je dvignil strahovit ogenj stebel v zrak. Es-plodirala je plinska shramba. Do 4 je bilo obstreljevanje vedno enako močno, potem pa je začelo slabeti in je končno popolnoma prenehalo. Vojaške oblasti so bile mnenja, da je, kakor se je dalo soditi po bobneju, nemška artiljerija ob obali odgovarjala na obstreljevanje.

ŽENEVA, 25. (Cenzurirano). Presojajoč položaj ugotavljajo francoski listi, da je sedanjí položaj na bojišču le predhodnik za ljuto obnovo sovražnosti. Pripraviti da se je treba na dvojni napor Nemcev, da dosežejo Calais. Med Nieuportom in Ostende da ob obali še nadalje nemeščajo težko artiljerijo. V ostendskem pristanišču da se zbira veliko število motornih čolnov, oboroženih z mitraljezami. Pripravili pa da se je treba tudi na izkrcaje med Nieuportom in Dünkirchom. Nepristano se vrše premeščanja čet, posebno pa da prihaja mnogoštevilna nova artiljerija na zapadno bojišče. Verjetno je, da bodo Nemci, ki imajo zasedene še štiri važne točke ob Yseri, zopet poizkusili prekorčiti reko.

zvezo industrijalcev Avstrije nastopno brzojavko:

Najtopleje zahvalo na patrijotičnem pojavu, poklonjenem vojski v imenu zveze avstrijskih industrijalcev, kluba industrijalcev in centralne zveze industrijalcev Avstrije. Armada vrši svojo dolžnost in se hvaležnim srcem zaveda mogočne pomoči, ki jej prihaja iz patrijotičnega delovanja industrijalcev. Gotov sem, da bo to dejansko podpiranje donosno blagodejno sadu ter da je junaškim naporom za domačo grudo b reči se hrabri vojski prisojen popoln uspeh. Nadvojvoda Friderik.

Ogrsko-hrvatski sudor.

BUDIMPEŠTA, 25. (Ogrski brz. kor. biro) V današnji seji poslanske zbornice je bil predložen zakonski načrt o pokritju skupnih izdatkov, kjer se zahteva za finančnega ministra pooblastilo, da skupnim rednim in izrednim izdatkom I. semestra 1914. določenim po delegacijah kot naknadni kredit v znesku 10 milijonov kron prišteje na Ogrsko spadajočo kvoto 3-7 milijona; potem za onski načrt o ustanovitvi ogrske vojne posojilne blagajne. Zakonski načrt o podpori za rodbine vpoklicancev v slučaju mobilizacije; zakonski načrt o podaljšanju mandatorov komitativnih uradnikov; zakonski načrt, tičoč se izjemnih odredb za slučaj vojne glede določitve najvišjih cen, prijave zalog, živil in potegnitve za delo sposobnih oseb na dela, ki so potrebna v javnem interesu. V vseh slučajih je za prepuščene zaloge in za storjeno delo plačati odškodnino v gotovini. Osebe, katerih bivanje v gotovih krajih dežele je nevarno iz ozkrov vojevanja, se morejo po odredbi ministratva izgnati iz občinske skupnosti.

Nove določbe glede odložitve tirjatev.

DUNAJ 16. (K.) „Wiener Zeitung“ objavila cesarsko naredbo, ki odreja nove določbe z ozirom na to, da koncem novembra preneha zakonita odložitve, dovoljena s prejšnjo cesarsko naredbo za privatno pravne denarne tirjate. Po teh določbah bo plačati v decembru 1914. 25%, tirjatev, ki so zapadle že 1. avgusta 1914. oziroma v avgustu; a v januarju 1915 25%, tistih tirjatev, ki so nastale pred 1. avgustom 1914. in so zapadle v mesecih september in oktober 1914. Ostala delna plačevanja so za sedaj odložena do vštete 31. januarja 1915. Do tedaj se dovoljuje odložitve za vse v decembru in januarju zapadle, iz časa od 1. avgusta 1914. izhajajoče tirjate; za dolžnike, ki imajo v Galiciji ali v Bukovini svoje bivališče ali kupčijske posle, se odložitve razširja na nadaljna dva meseca.

Strokovnjaki za vojno znanstvena vprašanja.

DUNAJ, 25. (K.) Kakor poročila „Korrespondenz Wilhelm“, so imenovani kot strokovnjaki za vojno-znanstvena vprašanja: general konjeničstva Henrik vitez Kumer pl. Falkenfeldski, FML Maksim tijan Csicsewics polkovniki Edvard Maag 70. pešpolka, Josip pl. Pacor 48. pešpolka, Julij Boran 87. pešpolka, vitez pl. Cyrus Sobolewski, poljski topničarski polk št. 6.

Velika manifestacija v Monakovem za Avstro-Ogrsko

DUNAJ, 26. (K.) Glasom neke brzjavke iz Monakovega v „Neues Wiener Tagblatt“, je prišlo tam med predstavo v kraljevem dvornem gledališču, ko so z odra dol naznanili vspeh avstro-ogrskih čet v ruski Poljski, do velikanskih pojavov za Avstro-Ogrsko. Vse občinstvo je vstalo s sedežev in je navdušeno vsklikalo junaški armadi zavezništva.

„Sveti“ vojni prot Angležem in Francozom v Maroku, Tunisu in Egiptu.

CARIGRAD, 25. (K.) Šejk Mehmet el Senussi, ki je nečak — in ne brat, kakor je bilo javljeno po pomoti — velikega Šejka, kakor tudi Šejk Gešir el Senussi, ki sta dospela semkaj, sta imela razgovore z uredniki turških listov. Izjavila sta, da je veliki Šejk že pred izbruhom vojne vsem Zaujam v Maroku in Tunisu zapovedal, naj začno sveto vojno proti Francozom. Ta vojna traja dalje po proglašanju džihada. Tudi Zauji v Egiptu so dobili enako povelje. V tem tre-

notku je morda že začela sveta vojna proti Angležem. Hoteli smo — tako sta izjavila oba Senussi — že dolgo popred začeti sveto vojno, ali neki notranji glas nam je velel, da počakamo ugodnejega časa.

Senuske bojne sile, ki korakajo proti Angležem, štejejo nekoliko stotisoč mož. Pozvani so bili vsi, naj vrše svojo dolžnost, da se reši izlam.

Na vprašanje, bo-li vojna proti Italiji trajala dalje, sta odgovarjala oba Senussi: Ker so po kalifatu izdani fetva proglasili sveto vojno le proti vojujočim sovražnim državam, ne bi bilo možno nastopiti proti vlasti, ki je s kalifatom v prijateljskih odnosih. Senussi obračajo torej svoje sovraštvo le proti vlastim, ki so sovražne kalifu.

Angleški parlament.

LONDON 25. (K.) V seji poslanske zbornice dne 23. t. m. je Wedgood pozval vlado, naj pojasni civilnemu prebivalstvu, kako se ima vesti, ako bi Nemci vdrl na Angleško. Da-si je invazija malo verjetna, vendar bi se moralo prebivalstvo boriti, če bi Nemci res prišli na Angleško. Vlada mora prebivalstvu jasno povedati, da se ne sme udati na noben način.

Vlada je odgovorila, da so se v krajih, ki bi mogli biti vzpostavljeni vpadom, ustanovili odbori, ki so dobili določene instrukcije, o katerih pa se ne more javno razpravljati. Je pa nade, da bosta vojska in brodoge mogli preprečiti izkrcaje; če bi pa vendar prišlo do tega, pa vržeta sovražnika zopet v morj

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Amerikanski častnik o položaju francoske fronte.

Iz Kristianje poročajo graški listi sledeče: Francoska vlada je povabila zastopnike osem vodilnih listov nevtralnih držav, naj obiščejo fronto. Nekaj američanih častnikov je odpisal z bojišča svojemu listu že daljšo brzojavko. Brzojavka, ki jo objavlja „Daily Chronicle“, izvaja med drugim: Kar sem videl in čul, me je prepričalo, da Francija lahko brez strahu vzdrži tudi dolgotrajno vojno. Iz pogovorov s častniki in vojniki sem povzel, da so postojanke zaveznikov izvrstne. Najbolj mi je imponiralo, ker sta vlada in armada popolnoma pripravljeni, da nadaljujejo vojno, dokler bo potrebno. Častnikarjem se je nudila prilika, da so se približali vojni črti bolj nego kdo drugi. Vsi občudujejo izborni organizacijo. Obiskali so med drugim velike zaloge živil za 3.500.000 mož. Mogočna postopila so napolnjena do zadnjega kotička z moko in z vinom, zunaj so pa stale dolge vrste voz z živili, ki jih niso mogli shraniti v zalozah. Celo armado preveva prepričanje, da Francija, ko bodo moči Nemčije že izčrpane, ohrani moč svojim četam. Francoske izgube so namreč znatno nižje nego nemške.

Lloyd George o gospodarskih posledicah vojne.

Berolinski »Vorwärts« priobčuje besedilo govora angleškega finančnega ministra Lloydja Georgea, s katerim je utemeljeval angleški vojni proračun. V tem govoru je dejal Lloyd George med drugim: Nočem izrekat svojega mnenja, kako dolgo bo trajala vojna, kajti tega ne morem proročati z absolutno gotovostjo niti oni, ki je poučen najbolje. Borimo se proti žilavemu sovražniku, ki se brez uničujočega poraza ne more podvreči pod neobimne pogoje, ki bi jih mi po pameti mogli sprejeti. To moramo vedno pomniti, če delamo svoje proračune.

Zato moram kot finančni minister preje predpostavljati daljšo nego krajšo dobo vojne, posebno ker moramo, pa naj vojna traja še tako dolgo, enkrat za vselej rešiti velika vprašanja, ki so bila že več generacij sem povod sporov v Evropi.

Nadalje je treba pomniti sledeče: Nekaj štiri petine vojnih izdatkov se izdajo v deželi sami. Neposredno po vojni mora slediti doba nove gradnje, ne samo pri nas, temveč v vsej Evropi in tedaj se bodo stavile velikanske zahteve na industrijalno dobavno zmoglost naše dežele. Tekom vojne in za dobe ponovne gradnje ne bo nastopala praktično proti nam na nevtralnih svetovnih trgih nikakršna konkurenca, če izvezamo ameriško, in ker Amerika nikakor ne bo mogla zadovoljiti potrebe, bomo praktično obvladovali te trge. Pričakujemo torej dobe kakih štirih ali petih let, ko bo angleška industrija uživala iz abnormalnih pogojev izhajajočo umetno pobudo.

Toda po poteku te dobe bo naš industrijalni položaj eden najtežjih, s katerimi smo kdaj morali računati. Izčrpali bomo do tedaj ogromen del svetovnega bogastva na kapitalu, ki bi bil sicer na razpolago industriji, kupna moč naših odjemalcev doma, kakor tudi v inozemstvu bo močno skrčena, in zato je neobhodno potrebno, da tekmo dobe visoke konjunktore dobavimo toliko denarja, kolikor ga le hoče dati dežela.

Seveda pa tudi upam, da nastopi kot posledica vojne veliko skrčenje oboroževanja. Vojna bi po mojem mnenju ne dosegla enega glavnih svojih namenov, ko bi ne dovedla do vsestranskega skrčenja tako zelo narastlih izdatkov za oboroževanje.

Odisejada ranjenega avstrijskega častnika.

»Az Est« piše: Že začetkom vojne je na srbskem bojišču zmanjkalo mladega avstrijskega častnika Karla Rubina, sina nekake avstrijskega stotnika. Vojaki so trdili, da je padel in nekateri so celo opisali mesto, kjer je bil pokopan skupno z ostalimi padlimi junaki. Oče je ponovno prošil za dovoljenje, da ga sme izkopati in v to svrhu je bilo odkopanih na bojišču več grobov, ali trupla mladega častnika nikakor niso mogli najti. Neka srbska deklica, ki je bila v bližini bojišča, je pripovedovala, da je bil nek mlad avstrijski častnik težko ranjen, da je imel štirih rane in da so ga Srbi negovali v njeni domači hiši. Kaj se je zgodilo z njim, pa ni mogla povedati, ker so ga pozneje odnesli iz hiše in tudi ni vedela za njegovo ime. Te dni je dobil oče iz Niša nenadoma pismo mladega častnika, svojega sina, ki mu je pisal, da se nahaja tamkaj in da je že skoro okreval. Častnik opisuje, kako je

prišel v srbsko ujetništvo in kako je bil ranjen: Tekom boja me je zadela puška na krogla v levo nogo, potem sem dobil vboj z bajonetom v desno lopatico, drugi vboj pa nad desnimi pljučami. Obledel sem na tleh v popolni nezavesti. Ko sem prišel zopet k zavesti, sem zapazil, kako sta se mi bližala dva srbska topničarja. Nekaj časa sta me ogledovala in ko sta zapazila, da krvavim iz štirih ran, sem se jima zasmilil. Dvignila sta me in me odnesla v bližnjo kočo. Povila sta mi rane in me položila na neko slamnico.

Prišli so potem drugi, me položili na kmečki voz in odpeljali do prihodnjega povijališča. Tam mi je neki francoski zdravnik vnovič povezal rane in mi dal tudi okrepila. Iz sosednje vasi je prišlo veliko kmetov, ki so me zelo pomilovali. Pozneje so me odpeljali preko Kupinova v Debrec. Tu so mi dajali kmetje mleka, grozdja in drugih jedil. Zlasti neki star srbski vojak, ki mi je bil dober prijatelj, je skrbel za mene kakor oče za svojega sina. V Debrecu se nahaja vojna bolnišnica. Vse je bilo prenapolnjeno z ranjenci. Pred šotorom, kjer so se vršile operacije, je ležalo okoli 30 ranjencev, čakajoč, da jih operirajo. Kljub temu, da sem bil ujeti sovražni častnik, so me takoj dvignili raz voz in odnesli v šotor, kjer mi je dal neki zdravnik prvo pomoč. V Obrenovac sem prišel strašno izmučen. Odnegli so me z ostalimi ranjenci v neko barako. Čim je občinstvo zvedelo, da sem avstrijski častnik, se je takoj nabralo okoli mene polno ljudi, ki so me gledali kakor kak čudež. Vzbujal sem veliko senzacijo. Ljudje so komaj verjeli, da je mogoče živeti s štirimi ranami. Vsakdo je hotel, da vidi avstrijskega častnika, ki ima štiri rane in še živi. Gospice so me jako pomilovale in me obsipale s cvetjem. Videl sem žalostne obraze. Vsaka je imela koga na vojni. Neka gospa od Rdečega križa je ukazala, naj me takoj preneso v železniški voz, dočim so čakali drugi cele dneve, da so jih odpredali. Po par urni vožnji v vagonu, me je zopet prevzela v zaščito neka dobra srbska gospa. Na vsaj poti do Niša so mi dajali na vsaki postaji nova okrepila. Posebno dobro se spominjam Jagodine, kjer mi je neka odlična Srbinja postregla z vsem, česar sem si pozelel. Hoteli so me odpeljati v Skopje, a rekel sem zdravniku, da tega ne bi mogel prenesti. Tako so me izkrcali v Nišu in me odnesli v rezervno bolnišnico. Da so tamkaj faktično postopali z menoj z največjo ljubeznivostjo in človekoljubnostjo, dokazuje dejstvo, da so me mi rane že skoro popolnoma zacelile. Postopanje srbskih zdravnikov je napravilo name globok vtis. Neka rana mi je povzročala notranje krvavljenje in so bile tudi komplikacije s srcem. Ležal sem osem dni na ležalniku, ne da bi se premaknil. Z injekcijami so mi lajšali dolge noči. Toda tudi to sem prebolel. Po treh tednih so me prenesli v oficirsko bolnišnico. Tu me je zdravil srbski vojaški zdravnik dr. Subotić. Ko sem okreval, so me izročili poveljništvu in me odposlali med druge vojne ujetnike. Tu se kratkčasno sedaj sprehajam po malem vrtu, ki nam je vsak dan na razpolago. Tam igramo šah, čitamo in kvartamo. Ločeni smo popolnoma od sveta in nihče ne sme govoriti z nami. To je namreč strogo prepovedano. Kljub temu se počutimo dobro, vsaj za sedaj se nimamo nič pritoževati.

Sličice iz vojne.

Ruska zabava v Lvovu. Neka oseba, ki je prispela te dni iz Lvova na Dunaj, je podala sledeče poročilo o ruskih zabavah v Lvovu: V lvovskem gledališču nastopa sedaj petrograjski carski balet. Artistični voditelj je tudi dunajskemu občinstvu dobro znani plesalec Nijinski. Predstave petrograjskega baleta so kljub izredno visokim cenam vedno razprodane in jih obiskujejo posebno pridno zlasti krogi ruskega vojaštva. Domače poljsko in židovsko prebivalstvo ne hodi na predstave. Ruske oblasti so svoječasno prepovedale, da bi se igral kak poljski komad v mestnem gledališču in sedaj so prepovedane celo poljske operete. Igrati se smejo le opere v ruskem in italijanskem jeziku. Tekom zadnjega tedna je bila ustanovljena v Lvovu cela vrsta zabavišč. Po raznih lokalnih igrah ruske in francoske šansonetke. Tudi te zabave posebej izključno rusko vojaštvo.

General na stolu. »Il Resto del Carlino« priobčuje iz Pariza sledečo vojno sličico: Epizoda se dogaja na severnem francoskem. Neki star francoski general, že sključen, zelo debel in težak, je protagonist. General ne hodi rad, vendar pa hoče biti vedno na fronti pri svojih vojakihi. Ne more odjahati do prvih okopov in postaja tamkaj na ure. Zato si je izmislil ge-

neral čisto enostavno sredstvo: daje se prenašati na močnem stolu in počaka tamkaj, kjer padajo topovske kroglice najgostejše, kjer žvižga in švigajo kroglice po zraku in čaka mirno, ne da bi se premaknil tekom boja. Njegov štab je postavljen na težko izkušnjo, ker se zdi, da je general neranjiv. Nekega dne se je nahajal general, kakor običajno, na eni najbolj nevarnih točk. Šlo je za skoro nevzdržljivo pozicijo. General je sedel na svojem klasičnem stolu; sovražnik je s pal ožen s podvojeno silo, smrt je besnela po vsej liniji. Čete so se že pričele umikati. A tu vzklikne general: »Vojaki! Ostanite mirno in brez skrbi tamkaj, kjer sedim jaz. Saj veste, da je moj konj daleč in da bi moral v slučaju, če odidete vi, ostati sam na bojišču.«

Težave vojaških zdravnikov. Neki aradski zdravnik, ki služi kot polkovni zdravnik na severnem bojišču, poroča o težavnem izvrševanju zdravniškega poklica na bojišču sledeče: Pozno ponoči sem dobil ukaz, da nastopim mesto polkovnega zdravnika pri polku št. Pol ure pozneje sem bil v vozu in se peljal v tajno mesto. Svojega izvoščeka sem moral neprestano naganjati s samokresom, da je vozil naprej. V jutranjih urah smo prispeli v neko mesto, kjer so bile hiše v plamenu. Nobene žive duše ni bilo videti. V neki postranski ulici sem zapazil hišo, kjer je visela bela zastava. Htel sem tja, misleč, da se nahajajo tamkaj ranjenci. Stara ženica mi namigne že od daleč in vpije: Bežite, gospodi! Tu so skrili Rusi! Pognal sem konje, a prišel pri tem nenadoma v področje ruskega granatnega ognja. Našel sem kritje za hišami in prišel končno na prosto. Kar zagledam par vojakov. Tekel sem za njimi in spoznal takoj med njimi nekakega štabnega oficirja. Zaklical sem: »Iščem polk št.« — »To smo mi,« je odgovoril. Štabni zdravnik je bil neki budimpeštanski vseučiliški profesor. Povedal sem mu, da sem od včeraj dodeljen njegovemu polku, ki sem ga iskal cel dan. »Potem pa se mi kar priključite. Drugi bataljon ima velike izgube, a malo zdravnikov,« mi je odgovoril. Od vseh strani so prihajali ranjenci. Eni s kroglicami v glavi, drugi v trebuhu, tretji v pljučah. Nekdo je dobil 0,02 injekcijo morfijske. Večina jih je bilo ustrujenih v nogo. Sanitetni vojniki delajo nadčloveško. Obvezovanje gre naglo izpod rok. Naši podčastniki so zelo spretni in tudi obvezni paketi služijo prav dobro. Med obvezovanjem je zapihal mrzel veter in ubogi ranjeni vojniki, ki sem jim moral prerezati obleko, so se pritoževali radi hudega mraza. Strašen je bil tudi smrad, ki nam ga je bil veter nasproti. Moral sem si takoj poiskati boljše obvezovališče. Podrli smo neko leseno ograjo in napravili iz nje nosilnice. Z velikimi mukami sem spravil končno ranjence na miren kraj. Tu nam je pridruvala nasproti čreda krav. Rekel sem vojakom, naj polove par krav in jih pomolzejo, kar so tudi storili, četudi vse le z veliko težavo, ker so močno krvaveli in zato seveda tudi oslabei.

Zupnik pred vojnim sodiščem. Dunajski »Zeit« poroča: V Stettinu v pruskem Pomorju je vojno sodišče obsodilo protestantskega župnika Franka zaradi poizkuse velezdaje v šestmesečno ječo. Utemeljitev razsodbe je tako zanimiva, da jo po »Kölnische Zeitung« priobčujemo dobesedno: »Po izpovedbah zaslišanih pri in lastnih izpovedbah obtoženec se je sodišče prepričalo, da je obtoženec kriv poizkuse velezdaje. Obtoženec v svojih propovedih ni samo ponovno govoril o ljubih Rusih in ljubih Angležih ter poudarjal, da so le-ti pobožnejši nego Nemci, temveč je poleg drugih, domovinskih čut velikega dela svojih poslušalcev želečih izrazov tudi izrekel gorastni stavek, da se nemškega meča drži kri neoboroženih mož ter nedolžnih žensk in otrok. Ta izjavljanja, izrečena v javni skupščini, morejo poslušalce motiti v njihovi ljubezni do domovine ter potlačiti navdušenje za težki boj za naš obstoj, in ker ima večina poslušalcev svoje, soproge, brate in očete, ki stoje pred sovražnikom, tudi posredno vplivati na njihov bojni pogum. V skupščini navzoči vojniki in tudi drugi poslušalci se v svoji ljubezni do domovine niso dali premotiti. Zato se je to moglo smatrati le za poizkus velezdaje, pri čemer se predpostavljajo, da je obtoženec hotel doseči omenjeni uspeh. O tem pa se je sodišče prepričalo.«

Tudi v vojni ranjen. Neki sanitetni deseti, ki je pred kratkim prišel v Budimpešto, pripoveduje: Ko so bili Rusi razpršeni pri Rahu, so morale naše čete preiskati karpatske doline in grupe, če se ne nahajajo morda tudi še tamkaj kak ruski oddelki. Prišlo je še do marsikatega spopada in naši topničarji so streljali na vse, kar je bilo podobno kakemu skriva-

lišču. Mi, sanitetni vojniki, smo dobili na to povelje, naj poiščemo ranjence. Našli smo jih veliko. Kar naenkrat sem z nekake gozdnatega pobočja zaslišal v oddaljenosti kakih sto korakov strahovito ječanje. Glas je bil močan, a čulo se je, kakor bi nekdo zdihovaje klical na pomoč. »Prinesite nosilnico!« sem zaklical in začel plezati s svojimi ljudmi po bregu navzgor. Za nekim grmom je tamkaj nekaj ječalo in vzdihovalo, da se je moralo človeku trgati srce. Razgrnil sem veje in zagledal sem — medveda, ki se je valjal po tleh. Mogel je vzdigati le glavo in eno prednjo šapo. Zadnji del trupla je bil ves krvav in videti popolnoma ohromel. Zadel ga je najbrž šrapnel. Uboga žival je bila videti, kakor da bi res prosila pomoči. Skoraj bi rekel, da je jokala. Pomagali smo jej in jo rešili trpljenja. Škoda, da nismo mogli vzeti kože s seboj.

Razne vesti.

Kdaj bo konec vojne? O tem vprašanju se je razvila med londonskim »Daily Mailom« in rimskim listom »Giornale d'Italia« zanimiva polemika.

Vojaški sodrudič »Daily Maila« je trdil, da ni pričakovati, da bi se končala vojna prej, nego v prvi polovici l. 1917.

Proti tej trditvi je nastopil v »Giornale d'Italia« neki anonimni italijanski general, ki je tega le mnenja:

Preje ali sleje se izmučijo vse vojskujoče se armade. Vojnega materiala ne bo mogoče v raznih strokah nadomestiti. Tekom zime nastanejo težke komunikacije med armadami in med njihovim zaledjem. Z ozirom na to je verjetno, da že božični zvonovi donesejo svetu mir. Ne še sicer definitivni mir, marveč premirje, iz katerega s razvijejo mirna pogajanja in končno — mir.

»Ne trdim«, tako zaključuje italijanski general svoj članek, »da bi bila 30 do 40 dnevih že končana vojna, toda to je gotovo, da se prilično do tega časa razvije za premirje potrebna situacija.«

Dnevnik »Edinost« v Trstu

je izdal in založil naslednje knjige:

1. »VOHUNA«. Spisal I. P. Cooper. — Cena K 1.60.
2. »TRI POVESTI GROFA LEVA TOLSTEGA«. — Cena 80 vin.
3. »KAZAKI«. Spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil Josip Knaflič. — Cena K 1.60.
4. »PRVA LJUBEZEN«. Spisal I. Sjergiev. Turgenev. Poslovenil dr. Gustav Gregorin. — Cena 1 K.
5. »POLJUB«. Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Světa. Poslovenil F. P. — Cena 80 vin.
6. »BESEDA O SLOVANSKEM OBREDNEM JEZIKU PRI KATOL. JUGOSLOVANI«. (Malo odgovora na škofa Nagla poslovno pastirsko pismo v pouk slov. ljudstva.) — Cena 80 vin.
7. »IGRALEC«. Roman iz spominov mladosti. Ruski spisal F. M. Dostojevski. Poslovenil R. K. — Cena K 1.60.
8. »JURKICA AGICEVA«. Spisal Ksaver Šandor-Ojalski. Prevel F. Oreš. — Cena K 2.—
9. »UDOVICA«. Povest iz 18. stoletja. Napisal I. E. Tomič Poslovenil Stefan Klavž. — Cena K 1.60.
10. »JUG«. Historični roman. Spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil H. V. — Cena K 3.—
11. »VITEZ IZ RDEČE HIŠE«. (Le Chevalier de Mais'm rouge.) Roman iz časov francoske revolucije. Spisal Aleks. Dumas star. Prevel Ferdo Perhavec. — Cena K 2.50.

POŠTALNIŠKA ZAKLADNICA

SLAVIJA

vzajemna zavarovalna banka v Pragi
Rezervni fond K 63.432.101-92.
Izplačane odškodnine in kapitalne K 129.965.304-23.
Divid. se je deslet let 2.899.795.26.

Po velikosti druga vzajemna zavarov. na države z vseskozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavar. na doživljenje in smrt z manjšimi plačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škoda cenjuje takoj in najkvalitetneje. Uživa najboljši sloves, koder pošlje.

Zavaruje tudi proti vlovu. Dovoljuje iz čiste dobička izdatne podpore v narodne in občno-koristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu
V. CEGHAR, ulica Casertina 12.
TELEFON št. 21-47.

PRIPOROČLJIVE TURDKE

Brivnice.
Anton Novak brivec v Trstu, ul. Belvedere št. 57, se toplo priporoča cenjenemu slovenskemu občinstvu za mnogoštevilni obisk. — SVOJI K SVOJIM! 2660

Najboljša in najlepša lasuljarska dela se izvršujejo v frizerskem salonu Andreja ROJICA v Trstu, Acquedotto 20. Izpadli lasje se kupujejo in izdelujejo se vsakovrstna dela. Dobra in točna postrežba. Ogledajte si izložbo, da se prepričate. 1851

Buffet.
Priporoča se cenjenemu občinstvu Buffet v ulici Gheda št. 8. Točijo se prvovrstna vina in pivo. 1804

Čevljarji.
Čevljarica „Alla Sartorella“ TRST ul. Arcata št. 5. — Velika izbira obuvila za gospe in gospode. Sprejemajo se naročila ter poprave. Cene zmerne. 1447

Gostilne.
Karl in Veronika Tuschak Trst, ul. Molin grande št. 4. priporočata cenjenemu občinstvu svojo gostilno „Alla bella Trieste“. Domača kuhinja, vsakovrstna vina in prvovrstno Bavarsko pivo, svetlo in črno. Postrežba točna. 2370

Ante Lisica, Trst ul. ca Lazzaretto vecchio št. 36. Zaloge vina s pridruženim gostilno. — Vino iz Visa iz Prelica prve vrste. Gostilna v ulici Casimiro Donadoni št. 2 in v ulici Campo S. Giacomo št. 15, v kateri se prodaja tudi dalmatinskih tropinovec, likerji ter vermeti in marsala na drobno. V vseh gostilnah se prodaja raznovrstna gorka in mrzla jedila ter prvovrstno pivo. Cene zmerne. — Priporoča se za obilen obisk. 2799

Obleke.
Velika izbira oblek za moške, dečke z prolajo perila. Klobuki in kape v veliki izbiri. Kostimi za dečke po ceni, da se ni bati konkurence. Čele oblike in hlače za delavce. — Trst, Campo san Giacomo št. 6, nasproti cerkvi sv. Jakoba. 2449

Restavracije.
Restavracija „Alla Stazione“ Trst, Trst pred južnim kolovozom 3. — Najugodnejša restavracija za pitnike in muškatne, ker je v bližini južnega kolovoznega kraja javnega vrta in kjer se uživa po leti na obširnem prostoru pod neonom svež zrak. Toči se izvrstno pivo in vino l. vrste. Izvorno brisko vino. Furlansko in istrsko za dom po 96 stot. liter. Domača kuhinja. Cene zmerne. — Lasc. nik Anton Andrijažič, bivši vratar Hotela Balkan. 1125

Šivije.
A. RIEGER Trst, Piazza della Borsa št. 3 v. 9. Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju. Plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne

Tapetarske delavnice.
Rudolf Bonnes Trst, ulica S. Zenone, št. 17, priporoča cenjenemu občinstvu svojo TAPECARSKO DELAVNICO. Izvrsne vsakovrstne fina in navadna dela, ki spadajo v to stroko. — Delo solidno. — Cene zmerne. 1803

Pohištvo.
Due posteljni vzmeti, nove stime K 86.— Po polna s. alna soba s štimnami K 290.— V. Fonderia 12, I. 2318

Železnine.
Kupujem železo, stare kovine: Anton Cerneca Trst, ulica Olmo št. 14. 1865

Žganjarne.
Anton Turk edina slovenska žganjarina in sagotog likerjev, v kateri se dobe vsakovrstni likerji, se nahaja v bližini Narodnega doma v Trstu, ulica Carlo Ghega 10, vogal ul. Cecilia. Edini zaloga dalmatinskega tropinovec. Razpošilja tudi na deželo. 1162

Razni.
Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne, kavarnice, mlekara ne la drugi obrtni obrati. a se, vide itd. Pojavnika dajo Kolaršič, kavarna Corso od 9—11. 8—6 telefon št. 825 41

Istilo za čevlje parkete in kovine. — G. a z z o l i & C o m p V i a Caripson 2, Telefon 13-08. Odlikovana tržaška tovarna. 2114

MALI OGLASI
se računajo po 4 st. besedu. Mastno tiskane besede so račun. naj enkrat več. Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Odda se v podnajem, zaradi premeščenja veliko stanovanje v prvem nadstropju, v sredini mesta in proda se tudi vse pohištvo. Stanovanje ima 8 sob, sobico in kuhinjo; dve sobi s prostim obhodom, sta oddani za pisanje in 5 mebliranih sob je odda za stalnim najemnikom. Pogodba veljavna še dve leti. Letna najemnina kron 52-0. Naslov pove Ina. odd. Edin. ti pod št. 4010

Meblovana soba zrna, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale št. 11, III. nadst. 4000

Pet mladih molznih krav najboljših pasem (Oberholštajn), prodajo se radi vojne po ceni. Pojavnika dajo upravljatelj inso-ratnega oddelka Edinosti. 4014

Brivce in frizer za damo
And. Rojic, Trst
Via Acquedotto 20.
Priporoča se gospodam in dečkom in higitimno postrežbo.
Damen se priporoča na moderno friziranje, glavo-pranje, barvanje l. t. d.
Vasovrstna loma dela se izvršujejo dobro in točno.